

Advies Commissie Aanwijzing Lokale Omroep Utrecht

Een solide lokale omroep voor Utrecht

31 januari 2018

Piet Bakker (voorzitter)

Maike Olij

Anita Twaalfhoven (secretaris)

Bert van Valburg

Fatima Warsame

Een solide lokale omroep voor Utrecht

In de Mediawet wordt bepaald dat een lokale omroep een licentie voor vijf jaar krijgt maar dat slechts één licentie per gemeente wordt uitgegeven. Als meerdere omroepen strijden om de licentie wordt geprobeerd de partijen tot samengaan te bewegen. Wanneer dat niet lukt, moet door de gemeenteraad een keuze gemaakt worden. De poging tot samenwerking is na een verkennend onderzoek mislukt¹, waarna aanvullende criteria en inrichtingseisen zijn opgesteld². De commissie betreurt dat het niet tot samenwerking tussen beide partijen is gekomen omdat bundeling van krachten naar onze mening – gebaseerd op de plannen en de presentaties – een nog sterkere lokale omroep voor Utrecht had opgeleverd. De kwaliteit van het diverse media-aanbod in de stad had daarvan kunnen profiteren. De gemeente mag zich gelukkig prijzen met deze actieve nieuwsaanbieders die deze plannen indienden.

Aan OUS en LOUS zijn de aanvullende criteria en inrichtingseisen bekend gemaakt en is verzocht een aanvullend plan in te dienen. Tevens is door beide partijen een presentatie gegeven, kon de commissie vragen stellen en aanvullende informatie opvragen.

Onze commissie heeft de ingediende plannen beoordeeld op basis van de aanvullende criteria en inrichtingseisen. De presentaties dienden als achtergrond en boden gelegenheid om met de aanvragers van gedachten te wisselen. De plannen bevatten de ambities van de omroepen voor de komende vijf jaar, de prestaties over de afgelopen periode van de beide aanvragers hebben geen rol gespeeld in de beoordeling.

De vijf aanvullende criteria (PBO, media-aanbod, talentontwikkeling, diversiteit en publieksbehoeften) en twee inrichtingseisen (financiën, staf) zijn beoordeeld als *goed*, *voldoende*, *matig* of *onvoldoende*. Er is ook naar de informatie over gelieerde stichtingen gekeken (inrichtingseis), alleen bij OUS was er sprake van een dergelijke stichting.

Ons eindoordeel is dat OUS op drie van zeven onderdelen beter scoort dan LOUS (de inrichting van het PBO, de afstemming op de behoeften van het publiek en de onderbouwing van de financiële plannen), waarmee wij unaniem adviseren de licentie aan OUS toe te kennen, de plannen zijn compleet en solide. Ofschoon ook LOUS een plan indiende dat volgens de commissie wel degelijk tot een waardevolle bijdrage aan het Utrechtse medialandschap zou hebben geleid, waren de verschillen zodanig dat toekenning aan OUS een onontkoombare keuze was. Het ontbrak in onze optiek op diverse onderdelen aan concrete invulling van ambities door LOUS.

Dat elke vijf jaar opnieuw partijen kunnen meedingen naar de licentie voor de lokale omroep betekent nadrukkelijk dat de licentiehouder zichzelf blijvend moet vernieuwen en toekomstgericht moet blijven opereren, deze ‘competitie’ heeft dus een duidelijke meerwaarde. Vanuit die gedachte bevelen we OUS dan ook aan de kritische punten in onze analyse (diversiteit, innovatiestrategie, talentontwikkeling, doelgroep-afstemming, reclame-inkomsten) als aanbevelingen en verbeterpunten voor de komende jaren te beschouwen.

¹ Verslag verkenner publieke lokale omroep Utrecht, 27 oktober 2017, Forallmedia / Andra Leurdijk.

² Aanvullende criteria en inrichtingseisen aanwijzing licentie lokale omroep 2018 – 2023.

We hebben geen onderdeel als onvoldoende beoordeeld. De beoordelingen zijn door de vier leden van de commissie in gezamenlijkheid opgesteld, de secretaris heeft geen inhoudelijke bijdrage aan de beoordeling geleverd.

Het advies van de commissie

Hieronder geven we eerst een korte algemene kenschets van de beide aanvragers waarna we per onderdeel de beide voorstellen beoordelen op de aanvullende criteria en inrichtingseisen. We sluiten af met een conclusie.

Algemeen

OUS

Omroep Utrecht Stichting (OUS), de huidige licentiehouders van de lokale publieke omroep, heeft een samenwerkingsovereenkomst met Stichting Samenwerkende Publieke Omroepen Midden Nederland, de licentiehouders van de regionale omroep RTV Utrecht. Beide organisaties zijn geïntegreerd, maar kanalen als Bingo FM en UStad worden specifiek vanuit het budget voor de lokale omroep onderhouden.

LOUS

Lokale Omroep Stichting Utrecht (LOUS) is een nieuwe aanvrager voor de omroeplicentie. De aanvrager is 'geïnspireerd' door het succes van online platform DUIC en heeft ook gebruik gemaakt van de kennis van DUIC om tot een aanvraag (voor online, radio en tv) te komen. De Lokale Omroep Stichting Utrecht heeft echter geen formele banden met DUIC.

Aanvullende criteria

Voor de volledige tekst van de aanvullende criteria verwijzen wij naar het relevante document ter zake (zie noot 2).

1. PBO: jeugd en jongeren, sport, migratieachtergrond

OUS (score: goed)

De commissie waardeert de uitgebreide samenstelling van het PBO van OUS en ziet daarin een brede vertegenwoordiging van functies terug. Zij realiseert zich dat in het totale ledental ook de regionale vertegenwoordiging is meegenomen. Met twee PBO-leden is sprake van een sterke representatie van de divers samengestelde doelgroep jeugd en jongeren. De vertegenwoordiging van de doelgroep met een migratieachtergrond is voldoende gewaarborgd.

LOUS (score: matig)

De commissie benadrukt dat de omvang van het PBO van LOUS weliswaar voldoende is, maar dat de in de aanvraag omschreven samenstelling niet geheel tegemoetkomt aan de vereiste aanvullende criteria. Het PBO biedt voldoende vertegenwoordiging van de sportsector en de doelgroep jeugd en jongeren. In de aanvraag mist echter een lid met een migratie-achtergrond of een lid dat deze doelgroep expliciet representeert.

De secretaris van het bestuur van LOUS is ook lid van het PBO. Dat is volgens het Commissariaat voor de Media³ niet verboden, er zijn zelfs omroepen waarbij het bestuur functioneert als PBO. Het Commissariaat stelt in haar 'Spelregels voor de lokale publieke omroep in Nederland' dat zo'n constructie "niet de voorkeur" verdient omdat taken van bestuur en PBO verschillen, zo is het bestuur verantwoordelijk voor het functioneren van het PBO. In het verlengde hiervan en gezien het belang van onafhankelijkheid van de omroep, vindt de commissie het onverstandig dat een bestuurslid ook PBO-lid is.

2. Platformen: televisie, radio en internet en het borgen van relevante trends en ontwikkelingen in medialandschap

OUS (score: voldoende)

De commissie waardeert de multiplatformaanpak in de aanvraag, waarbij de krachten van de platformen afzonderlijk worden ingezet en elkaar ook kunnen versterken. Met het oog op innovatie mist zij in de aanvraag echter een meer in de gehele organisatie ingebedde strategie waarmee trends kunnen worden gevolgd en geborgd en wordt vooruitgelopen op ontwikkelingen in het medialandschap.

LOUS (score: voldoende)

De multiplatformstrategie van LOUS waarin het journalistieke verhaal centraal staat, ziet de commissie als positief. Zij mist in de aanvraag echter een nadere invulling van de programmering van de kanalen, hoe de kanalen zich tot elkaar verhouden en welke doelgroepen aangesproken moeten worden. LOUS laat hier wellicht kansen liggen om de programmering van de diverse kanalen te concretiseren.

3. Talentontwikkeling: makers en organisatie, productie of techniek

OUS (score: voldoende)

De commissie staat positief tegenover de veelzijdige aandacht voor talentontwikkeling in de aanvraag. Zij ziet zowel binnen de omroep als daarbuiten diverse trajecten van kwaliteit op dit vlak. De stageplaatsen, samenwerkingspartners en het plan voor de oprichting van een RTV Utrecht Academy ziet de commissie als concrete en realistische ambities. Wel merkt zij op dat de talentontwikkeling zich met name richt op programmamakers en redactiekrachten en zij mist voldoende aandacht voor de vraag hoe talenten op terreinen als productie, techniek en organisatie zich binnen de lokale omroep kunnen ontwikkelen.

LOUS (score: voldoende)

De brede invulling van de talentontwikkeling die in het plan naar voren komt, heeft de waardering van de commissie. Zij is positief over de aandacht voor burgerjournalistiek, talenten zonder baan en de ontwikkeling van een LOUS Academy. Zij juicht het toe dat LOUS zich daarbij niet beperkt tot makers en ook inzet op de ontwikkeling van talenten op terreinen als sales en audiovisuele techniek. Wel vragen de diverse onderdelen om een nadere uitwerking en mist de commissie concrete namen bij de samenwerkingspartners.

³ Publieke lokale mediainstellingen en de mediawet. <https://www.cvdm.nl/wp-content/uploads/2013/04/Publieke-lokale-media-instellingen-en-de-Mediawet.pdf>

4. Publiek en diversiteit: Code Culturele Diversiteit⁴ (principes: visie, beleid, lerend vermogen, toezicht en verantwoording; pijlers: programmering, publiek, personeel, partners)

OUS (score: matig)

Alhoewel in de aanvraag gesteld wordt dat OUS voldoet aan de Code Culturele Diversiteit mist de commissie een concrete invulling hiervan aan de hand van de bijbehorende principes en pijlers. Zij mist met name een krachtige visie, meer expliciete ambities en een overtuigende analyse van de kansen en knelpunten op dit vlak. Zij is van mening dat de aanvrager hiermee kansen om de Code op de diverse niveaus van de organisatie handen en voeten te geven onbenut laat. Voorts vraag zij zich af hoe de indeling in leefstijlgroepen van Motivaction zich verhoudt tot culturele diversiteit.

LOUS (score: matig)

De commissie waardeert de visie op culturele diversiteit en het belang van content die op een vanzelfsprekende manier aansluit bij diverse doelgroepen in de stad. Deze voornemens vertalen zich echter onvoldoende naar concrete plannen met het oog op de pijlers programmering, publiek, personeel en partners. De commissie mist een meer praktijkgerichte planning. Door het ontbreken van een PBO-lid met een migratieachtergrond mist zij voorts een basis voor specifieke toetsing van de aandacht voor culturele diversiteit in het programmabeleid.

5. Behoeften bevolking: de wijze waarop deze worden aangetoond en de gekozen meetmethodes.

OUS (score: voldoende)

De aanvraag brengt de wijze waarop OUS aansluit bij de behoeften van de bevolking overtuigend naar voren, met name voor de invulling van tv-zender UStad en radiozender Bingo FM die ieder een specifieke doelgroep bedienen. Wel merkt de commissie op dat zij de gebruikte meting van data en de resultaten uit onderzoek van Motivaction niet helder vertaald ziet naar programmatische keuzes. Zij vraagt zich af op basis waarvan de aanvrager bepaalt in hoeverre de programmering voldoet dan wel om aanpassingen vraagt.

LOUS (score: matig)

Alhoewel de aanvraag veelvuldig refereert aan de behoeften van de stadsbevolking en de juiste content voor de juiste personen, mist de commissie een nadere omschrijving van de doelgroepen en hun specifieke behoeften. Ook komt onvoldoende naar voren hoe de programmatische keuzes zich daar vervolgens toe kunnen verhouden. Voorts mist de commissie voldoende inzicht in de te gebruiken meetmethodes en de wijze waarop de aanvrager deze wil inzetten.

⁴ Code Culturele Diversiteit. <http://codeculturelediversiteit.com/wp-content/uploads/2016/10/Code-Culturele-Diversiteit.pdf>

Inrichtingseisen

Voor de volledige tekst van de inrichtingseisen verwijzen wij naar het relevante document ter zake (zie noot 2).

6. Financiën: begroting 2018 – 2023 en maximale bekostiging van € 640.000; uitleg bij afwijkende exploitatie

OUS (score: goed)

De commissie ziet de meerjarenbegroting van OUS als realistisch, ook in relatie tot de landelijk opgezette en door de VNG geaccordeerde normbegroting voor een lokale omroep met een 'Lokaal Toereikend Media Aanbod'. De synergievoordelen van de samenwerkende lokale en regionale omroep komen op hoofdlijnen als huisvestingslasten, personeelskosten en algemene lasten overtuigend naar voren. Volgens de commissie loopt OUS weinig risico door de niet te hoog ingeschatte inkomsten. Opvallend wel is de voorzichtige begroting van de reclame-inkomsten, waaruit in de optiek van de commissie mogelijk meer financieel voordeel is te halen – de beperkte verwachte stijging van de reclame-inkomsten en overige baten wordt uitsluitend aangewend om stijgende personeelskosten op te vangen.

LOUS (score: matig)

De reclamebaten zijn in de optiek van de commissie tamelijk hoog begroot, evenals bartering en sponsoring. Alhoewel zij de bedragen als ambitieus ziet, sluit zij niet uit dat het om een realistisch streven gaat. De commissie mist echter de gevraagde risicoanalyse bij deze afwijkende exploitatie. Aan de uitgavekant vallen de hoge posten op voor personeelskosten en in mindere mate de hoge directe productielasten en pr- en promotielasten. De totale begroting laat een stevige overschrijding zien van de landelijke normbegroting voor een lokale publieke omroep. Voorts plaatst de commissie vraagtekens bij de wenselijkheid en haalbaarheid van een mogelijk verzoek om een hogere bijdrage aan de gemeente en een verzoek aan het Commissariaat voor de Media om ruimere verdienmodellen te mogen hanteren. LOUS meent dat: "het doel en signatuur van LOUS niet ondergeschikt mag worden aan de beperkte middelen of knellende wet- en regelgeving."

7. Staf: bestuur, directie en medewerkers en verantwoording - fte's en dienstverband

OUS (score: voldoende)

Het redactiestatuut en directiereglement bieden in de optiek van de commissie voldoende zicht op de taken en verantwoordelijkheden van bestuur, directie en medewerkers en de wijze waarop verantwoording wordt afgelegd. De commissie noemt het begrijpelijk dat de verwevenheid van de twee organisaties OUS en Stichting Samenwerkende Publieke Omroepen Midden Nederland (SSPOM) met zich meebrengt dat medewerkers voor zowel de lokale als regionale omroep werkzaam zijn. Desondanks mist zij in de aanvraag een aanduiding van de verdeling van het aantal fte's over de lokale en regionale omroep. Tevens mist zij een meer concrete omschrijving van de betreffende functies.

LOUS (score: voldoende)

Het totale vaste personeelsbestand van LOUS "zal niet groter worden dan circa 15 FTE". Daaronder valt een 'meewerkende' directie van programmadirecteur, algemeen directeur

en hoofdredacteur. De commissie staat sympathiek tegenover de geringe verschillen in inkomen tussen de hoogst- en laagstverdienende medewerkers. In de statuten is sprake van een stichtingsstructuur, terwijl de aanvraag tevens de mogelijkheid van het instellen van een verenigingsstructuur wordt genoemd om aanvullende inkomsten te kunnen genereren. De commissie verbaast zich over de vermelding in de statuten (artikel 8 lid 4) dat bestuurders met een tegenstrijdig belang toch kunnen deelnemen aan de besluitvorming van het bestuur.

8. Gelieerde stichting: statuten en balans 2016

OUS (stichting SSPOM)

De met de aanvraag meegestuurde documenten bieden een helder beeld van de gelieerde stichting SSPOM en de onderlinge samenwerkingsovereenkomst. Wij hebben daarin geen onderdelen aangetroffen die aanleiding geven tot discussie bij een eventuele toekenning.

LOUS (niet van toepassing)

In de aanvraag komt naar voren dat er geen gelieerde stichting is. Niettemin mist de commissie gezien de achtergrond en ontstaansgeschiedenis van LOUS en de verwijzingen in de aanvraag (gezamenlijke advertentiewerving) transparantie over de relatie met en eventuele samenwerking met DUIC.

Conclusie

In de aanvraag van OUS komen alle door de gemeente geformuleerde aanvullende criteria en inrichtingseisen aan de orde terwijl een realistische begroting wordt gepresenteerd. De commissie ziet kansen om sterker in te zetten op innovatie en het vooruitlopen op trends in de journalistiek en het medialandschap. De plannen over diversiteit zouden naar het oordeel van de commissie meer concrete uitwerking behoeven.

De aanvraag van LOUS getuigt in de optiek van de commissie van enthousiasme en de ambitie om een nieuwe omroep draagvlak te geven in Utrecht met een eigentijdse aanpak. De begroting is evenzeer ambitieus wat volgens de commissie wel enkele risico's met zich mee brengt. De concrete uitwerking van de plannen wordt op onderdelen als te mager gezien. Bij het onderdeel diversiteit worden kansen op concrete invulling onbenut gelaten aldus de commissie.

Samengevat komen de beoordelingen op het volgende neer:

	OUS	LOUS
PBO	goed	matig
Platformen	voldoende	voldoende
Talentontwikkeling	voldoende	voldoende
Publiek en diversiteit	matig	matig
Behoeften bevolking	voldoende	matig
Financiën	goed	matig
Staf	voldoende	voldoende

OUS scoort op drie van de zeven onderdelen beter dan LOUS (de inrichting van het PBO, de afstemming op de publieksbehoeften en de onderbouwing van de financiële plannen), op de andere vier onderdelen is de beoordeling identiek. OUS scoort tweemaal goed, vier keer voldoende en een maal matig. LOUS heeft drie keer voldoende en viermaal matig.

Bij toekenning van de licentie aan OUS zijn op één onderdeel (diversiteit) de plannen als matig beoordeeld en op vier onderdelen de plannen 'voldoende'. Op deze punten zijn volgens de commissie nog steeds verbeteringen – niet alleen planmatig maar zeker in de praktijk – wenselijk en ook haalbaar: een meer concrete invulling van de diversiteits-eis, een in de gehele organisatie ingebedde innovatiestrategie, talentontwikkeling die zich ook op niet-redactionele functies richt, doelgroeponderzoek dat helder vertaald wordt naar programmatische keuzes en meer innovatie bij de verwerving van reclame-inkomsten. De gemeente zou op deze onderdelen ook actief beleid kunnen voeren en de vinger aan de pols te houden om op die manier de kwaliteit extra te borgen.

Bijlage 1: Inhoudelijke reactie LOUS en OUS op concept inhoudelijke beoordeling

OUS

REACTIE O.U.S. OP HET ADVIES VAN DE COMMISSIE AANWIJZING LOKALE OMROEP UTRECHT

Allereerst willen we de commissie danken voor de gelegenheid te reageren op de bevindingen. We hebben inderdaad enkele punten die we graag onder uw aandacht willen brengen, omdat ze in onze ogen feitelijk onjuist zijn en wellicht anders geïnterpreteerd dan bedoeld.

Ad 1. PBO en vertegenwoordiging op het gebied van sport

U geeft aan dat er slechts 1 lid in het PBO zit met als aandachtsgebied Sport. De vertegenwoordiging van de Sport binnen het PBO bestaat echter uit 2 personen, aangezien het PBO-lid Steven de Waal ook voorzitter is van de Stichting Continuïteit FC Utrecht. Binnen het PBO vertegenwoordigt de heer de Waal de disciplines Wetenschap, Kunst en Sport. (Zie ook bijlage 6 van de aanvraag)

Ad 2. Platformen en het borgen van relevante trends en ontwikkelingen in het medialandschap

U vraagt zich af hoe het zit met de inbedding binnen de organisatie.

Er is zeer bewust capaciteit vrijgemaakt voor mensen die zich binnen de redactie en de afdeling faciliteiten/techniek bezig houden met innovatie. Zij vormen de innovatiewerkgroep. Deze groep signaleert trends en nieuwe toepassingen en implementeert die -daar waar relevant- in het werkproces op de redactie en andere afdelingen. Eén persoon in de werkgroep is geheel vrijgemaakt voor de totale coördinatie van innovatie binnen de organisatie en stemt ook interdisciplinair af. Deze persoon is tevens onderdeel van de Taskforce Innovatie binnen de RPO, het samenwerkings-verband van de regionale publieke omroepen.

Ad 3: Talentontwikkeling: makers en organisatie, productie of techniek

Er is binnen de totale organisatie sprake van een kleine (specialistische) overhead. De technische functies zijn in hoeveelheid de laatste jaren afgenomen wegens technologische ontwikkelingen en verregaande automatisering, ook in het uitzendproces.

Redactionele functies beslaan het grootste deel van het personeelsbestand. Veel vrijwilligers en stagiaires komen af op de specifieke omroepfuncties op de redactie en/of in de presentatie. Er is sprake van brede functies, zowel lokaal als regionaal. Presentatoren bij Bingo FM doen bijvoorbeeld zelf de productie van hun programma en regelen gasten en artiesten. Allemaal krijgen ze eerst les in het bedienen van de mengtafel en andere relevante apparatuur. Bij grote live-uitzendingen op locatie worden vrijwilligers, die dat willen, betrokken en ondersteund bij de organisatie van het evenement, het produceren van sprekers of artiesten, podiummanagement en allerlei ander werk,

vooraf en tijdens het evenement. Voor videocontent gaan redacteurs zelfstandig op pad met een camera (zogenoemde camjo's) of mobiele telefoons (zogenoemde mojo's) en monteren ze hun bijdragen daarna zelf op een laptop. Hier gaan gedegen opleidingen aan vooraf. RTV Utrecht is niet alleen voor redactionele functies formeel aangemerkt als erkend leerbedrijf, maar ook op het gebied van secretariële en technische functies (MBO-niveau) en heeft daar regelmatig stageplaatsen. Dat geldt overigens ook voor afdelingen als Marketing & Communicatie en Vormgeving. Verder biedt RTV Utrecht werkervaringsplaatsen aan, indien daar vraag naar is.

Ad 4: Publiek en diversiteit

In de aanvraag noemen wij vier hoofdpunten van onze publieke waarden, waaronder de Sociale en Maatschappelijke waarde: 'Door de verschillende gemeenschappen in de gemeente Utrecht te laten zien wat ze gezamenlijk hebben en waarin ze van elkaar verschillen, leveren we een bijdrage aan de sociale cohesie en tolerantie in Utrecht, zowel binnen bevolkingsgroepen als daartussen.' Onder deze waarde scharen wij ook ons beleid en aandacht voor culturele diversiteit en onderschrijven wij –zoals aangegeven- de Code Culturele Diversiteit. Culturele Diversiteit komt structureel aan bod in de uitzendingen op UStad in de samenwerking met 'U in de Wijk' (Overvecht, Zuilen, Kanaleneiland) en 'Ondiep TV'. Bij de documentaires die we uitzenden op UStad is het beleid dat jaarlijks ook een aantal het thema culturele diversiteit moet betreffen. Daarnaast biedt UStad ook ruimte aan particuliere initiatieven op dit gebied en wordt er samengewerkt met maatschappelijke organisaties, politiek, etc. Op de nieuwsredactie is men zich er terdege van bewust dat nieuwsonderwerpen waarin culturele diversiteit een rol speelt vaak over de problemen gaan en welke invloed berichtgeving op negatieve beeldvorming kan hebben. De redactieleiding stimuleert daarom om ook nieuwsitems te maken over positieve ontwikkelingen. De redactie heeft structureel contact met FunX en er zijn concrete afspraken over het uitwisselen van content en talenten met deze partner. Over uw vraag over de indeling van de leefstijlgroepen met betrekking tot diversiteit kunnen we het volgende opmerken: Binnen de Mentalitygroepen is de groep mensen met een andere culturele achtergrond zeker vertegenwoordigd. De verhouding als totale groep klopt daarin ook. Per nationaliteit is dit niet het geval, omdat dan de onderzoeksgroepen veelal te klein zijn door de grote diversiteit aan nationaliteiten. Daarom doet Motivaction regelmatig extra onderzoek onder 'Nieuwe Nederlanders'. Binnenkort start een onderzoek naar mensen met een Turkse, Marokkaanse, Surinaamse, Antilliaanse en Poolse achtergrond en hun mediaconsumptie (online en offline). RTV Utrecht participeert in dit onderzoek. Op basis van de uitkomst zullen we concrete ambities en beleid op het gebied van culturele diversiteit vaststellen, met de code als uitgangspunt. Diverse afspraken met externe partners zijn hiervoor al gemaakt. RTV Utrecht ziet graag meer medewerkers met een andere culturele achtergrond binnen de organisatie, met name ook op de redactie. In de praktijk blijkt dat echter niet zo eenvoudig. Door de RTV Utrecht Academy kunnen mensen op een laagdrempelige manier kennismaken met de organisatie. Wij geven ook stages aan studenten met een migratieachtergrond die de boot dreigen te missen op de School voor de Journalistiek. RTV Utrecht werkt hierin samen met een docent aan de School voor Journalistiek onder de noemer: TalentsCool. Eén van deze studenten werkt inmiddels freelance voor de omroep en krijgt binnenkort een contract aangeboden.

Ad 5: Behoeften bevolking

Het monitoren van de behoeften van de bevolking is een dynamisch en continu proces. Eén onderzoek leidt niet tot een directe wijziging op het gebied van programmatische keuzes; daarvoor is meer informatie nodig. Onderzoek kost vaak (veel) geld. Naast 'dure' formele onderzoeken (met weging) worden daarom voor de stad ook andere manieren ingezet om inzicht te krijgen in de behoeften van het publiek, zoals online peilingen van het RTV Utrecht panel (1250 uit de stad), gesprekken, het aantal reacties op acties, informele peilingen tijdens evenementen en fan-dagen, signalen van stakeholders, etc. Dit alles wordt verzameld en doorgesproken met programmamakers met mogelijke aanpassingen als gevolg. Ook is het de plicht van een publieke omroep om content of programma's te maken waarvan de bevolking nog helemaal niet weet of ze het belangrijk of mooi vindt. Hetzelfde geldt voor onderwerpen waarvan men vooraf al weet dat het thema veel mensen niet aanspreekt. Het is dan onze taak om een vorm te vinden waarbij de bevolking toch getriggerd wordt om er kennis van te nemen.

Ad 6: Financiën

In mijn mail van 8 januari jl. heb ik uiteengezet welke overwegingen ten grondslag liggen aan de voorzichtige begroting van de reclame-inkomsten en ik realiseer mij dat het een conservatieve begroting is. Mocht er geld overblijven dan wordt dit vanzelfsprekend aangewend ten gunste van het product dat de lokale omroep dagelijks brengt. De keuze om extra inkomsten in eerste instantie in te zetten om een stijging in personeelskosten op te vangen is gelegen in het feit dat de CAO nog niet rond is, ook niet betreffende 2017. Alle medewerkers beschikken over een arbeidscontract en salariering conform de CAO voor de Omroep, zoals geprefereerd wordt door de OLON/NLPO en VNG.

Ad 7: Staf

In de praktijk is sprake van één werkbedrijf om optimale synergievoordelen te behalen. Feitelijk zijn alleen de betaalde presentatoren van Bingo FM exclusief werkzaam voor de lokale omroep. Alle andere betaalde werknemers die voor OUS werkzaamheden verrichten, werken ook voor de regionale omroep. Alle gangbare functies binnen een regionale publieke journalistieke omroeporganisatie zijn ook op de lokale omroep van toepassing. Het zijn veelal bredere functies dan bij de grotere landelijke omroepen. (Zie bijlage 7A van de aanvraag) Er is in de tekst aangegeven dat alle medewerkers met een contract vallen onder de CAO voor de Omroep. Daarin zit een functieraster dat als uitgangspunt dient voor de functiebeschrijvingen (en weging) behorend bij de arbeidscontracten binnen de gehele organisatie en sector. Ook een cyclus van jaarlijkse functionerings- en beoordelingsgesprekken is daarin vervat. Iedere werknemer beschikt dus over een contract en functiebeschrijving.

Tenslotte

Het is volledig begrijpelijk dat er bij een licentieaanvraag een maximum wordt gesteld aan het aantal te gebruiken woorden. Dat werkt in de hand dat niet volledig aandacht is geschonken aan concrete operationalisaties. Wij vertrouwen erop dat deze feitelijkheden met dit stuk zijn opgehelderd.

LOUS

Utrecht, 29 januari 2018

Geachte commissie,

Dank voor het toezenden van de reactieversie LOUS conceptadvies.

Wij menen dat de reactieversie van het conceptadvies precies de punten aanroert waarover u ons in de mondelinge toelichting nader hebt bevraagd. Tot onze verbazing constateren wij echter - de reactieversie naast het integrale transcript van de mondelinge toelichting leggend - dat onze toelichting op de meeste onderdelen in de reactieversie van het concept niet is weergegeven c.q. meegenomen.

Aan de hand van het transcript van de vergadering treft u hierbij de aanvullingen c.q. antwoorden op uw vragen, zoals we die op vrijdag 12 januari jongstleden nadrukkelijk met u bespraken, alsmede de correctie van een aantal feitelijke onjuistheden. Wij gaan ervan uit dat u onze correcties en aanvullingen integraal mee zult nemen in de tekst. Graag zien wij een aangepaste versie tegemoet.

Ad1

Het feit dat een bestuurslid (overigens niet de voorzitter, maar de secretaris) tevens als lid van het PBO functioneert, is in het geheel niet ongebruikelijk. In geen enkel criterium vanuit zowel gemeente of commissariaat wordt gewag gemaakt van andere voorwaarden. Dit punt kan dan door de commissie volgens ons dan ook niet als zijnde voor- of nadelig worden uitgelegd. Overigens is over dit onderwerp tijdens de mondelinge behandeling ook geen vraag gesteld of opmerking gemaakt.

Inzake de vertegenwoordiging van de stroming burgers met een migratieachtergrond, heeft LOUS tijdens de mondelinge toelichting nadrukkelijk aangegeven dat de samenstelling van het PBO in ontwikkeling is en dat er met verschillende groeperingen met migratieachtergronden wordt gesproken. Er is expliciet toegelicht dat een lid (of leden) met een migratieachtergrond zullen worden toegevoegd, maar dat LOUS juist hier heel zorgvuldig te werk wil gaan omdat het maar al te vaak gebeurt dat er iemand of een groepering 'als een excuustruus' wordt gevraagd - alleen maar om te kunnen zeggen dat 'er ook een minderheid meedoet'. Het is dus expliciet niet zo, zoals het conceptadvies suggereert, dat LOUS geen oog heeft voor minderheden, integendeel, wij nemen ze écht serieus.

Ad2

Tijdens de mondelinge toelichting heeft LOUS expliciet aangegeven dat verschillende kanalen verschillende doelgroepen bedienen en dat die kanalen ook verschillende mogelijkheden bieden voor de manier en vorm waarop content bij de burgers kan worden gebracht. Expliciet zijn voorbeelden van lineaire rtv gebruikt voor ouderen, en interactieve varianten voor digitale doelgroepen.

Tijdens de mondelinge toelichting is eveneens nader uiteengezet hoe de geografische en demografische doelgroep matrix werkt, als basismodel om alle doelgroepen tenminste objectief dezelfde aandacht te kunnen geven, in de praktijk aangevuld met weging van actualiteit en urgentie.

Ad4

LOUS verwijst voor het PBO-lid met migratieachtergrond opnieuw naar haar expliciete toelichting hierover, zie Ad1. Voor wat betreft de Culturele diversiteit verwijst LOUS naar het betreffende hoofdstuk in het aanvullende plan, dat vrijwel naadloos de code culturele diversiteit volgt. De commissie heeft hierover tijdens de mondelinge behandeling dan ook geen aanvullende vragen gesteld.

Ad5

Tijdens de mondelinge toelichting heeft LOUS aangegeven hoe de doelgroepen in de stad worden geïdentificeerd en op hoeveel aandacht de groeperingen ten minste recht hebben. Omdat doelgroepen verschillend zijn, zullen ook hun programmabehoeften variëren. LOUS heeft aangegeven op basis hiervan en in overleg met het PBO programmatische keuzes te maken. Er is tijdens het mondelinge overleg letterlijk aangegeven dat dit in dit stadium van het proces nog niet in beton gegoten kan zijn.

Voor wat betreft de meetmethodes is tijdens de mondelinge behandeling verder expliciet aangegeven dat er continu gemeten kan worden aangezien vrijwel alle uitzendingen (lineair en non lineair) van digitale oorsprong zijn en worden voorzien van meet-layers.

Ad6

Er is in de mondelinge toelichting letterlijk aangegeven dat het bestuur van LOUS vanuit haar statutaire (en wettelijke) verantwoordelijkheid alles moet doen om de continuïteit van de stichting te bevorderen. Nadenken over alternatieve inkomstenvormen hoort daar in voorkomende gevallen bij - net zoals overleg met gemeente en commissariaat over ruimere verdienmodellen.

Expliciet is ook toegelicht dat dit laatste in concreto kan betekenen dat, mocht in het uiterste geval de exploitatie van LOUS niet houdbaar blijken, het bestuur de subsidieverstrekker kan verzoeken om een verhoogde bijdrage, of het commissariaat voor de media zal verzoeken om dispensatie voor middelengenererende (neven)activiteiten, waarbij voorop staat dat extra middelen worden ingezet voor het doel van LOUS. Vanzelfsprekend staat het de subsidieverstrekker en het commissariaat vrij om over het verzoek te oordelen.

Ad7

LOUS heeft in de mondelinge toelichting aangegeven (evenals in het aanvullende plan) dat zij de mogelijkheid openhoudt dat [citaat] "de exploitatie deels moet worden gefinancierd door advertentie-inkomsten en in een later stadium ook via lidmaatschappen (hiervoor moet dan wel een verenigingsstructuur worden ingesteld) en/of donaties van burgers (analoog aan het Guardian-model, zoals dat nu bestaat)."

Het is dus niet zo, zoals de commissie in het concept veronderstelt dat LOUS ervan uitgaat dat er een verenigingsstructuur zal worden ingesteld. LOUS houdt slechts de mogelijkheid open met als doel het aantrekken van donateurs. Er is tijdens de mondelinge behandeling toegelicht dat e.e.a. vanzelfsprekend binnen de kaders van de mediawet dient te passen. Over het mogelijk tegenstrijdig belang in het bestuur, hebben wij u reeds tijdens de mondelinge behandeling toegezegd bij onze notaris navraag te doen naar de portee van deze bepaling. Zijn integrale antwoord hebben wij u met ons commentaar via de gemeente

reeds doen toekomen kort na de mondelinge behandeling. Dit punt kan dan ook niet worden tegengeworpen.

Ad8

De zinsnede: 'Niettemin mist de commissie gezien de achtergrond en ontstaansgeschiedenis van LOUS en de verwijzingen in de aanvraag (gezamenlijke advertentiewerving) transparantie over de relatie met en eventuele samenwerking met DUIC', vindt LOUS zeer teleurstellend en onbegrijpelijk .

In de mondelinge toelichting heeft LOUS expliciet aangegeven wat de relatie tussen LOUS en DUIC is: de oprichters van DUIC hebben de totstandkoming van LOUS geëntameerd en hebben, samen met vele andere media-experts geadviseerd bij het maken van de LOUS plannen. Er zijn géén vennootschappelijke banden of afhankelijkheden. Hierover wordt totaal niet geheimzinnig gedaan.

Over toekomstige samenwerking met DUIC stelt het aanvullende plan reeds expliciet, dat LOUS niet zal schromen om samen te werken met RTVU, Stadsblad, DUIC én andere media in de stad, op dezelfde wijze waarop landelijke publieke omroepen met 'buitenproducenten' werkt.

Er is in de mondelinge toelichting verder expliciet aangegeven dat de samenwerking tussen DUIC en LOUS op het vlak van advertentiewerving, slechts op projectbasis zal plaatsvinden, conform de mediawet en onder voorbehoud van goedkeuring door het commissariaat. Letterlijk gaf LOUS ook nog aan: Het bestuur waardeert de koers die DUIC heeft ingezet en het daaruit volgende succes en heeft deze koers als inspiratie gebruikt voor het opzetten van haar plannen. DUIC kan daarbij faciliteren, maar LOUS bepaalt in de koers en zal altijd transparant en open verantwoording afleggen. Daarop zijn zij ook aanspreekbaar. Het is LOUS die het redactiestatuut en de formules bewaakt.

Bijlage 2: Antwoorden commissie naar aanleiding inhoudelijke reacties OUS en LOUS

OUS

Antwoord op reactie van OUS op de voorlopige tekst van het rapport over de toekenning van de licentie voor de lokale omroep in Utrecht.

Op één onderdeel is de tekst aangepast.

Wij gingen ervan uit dat er maar één sport-vertegenwoordiger in het PBO zat, volgens OUS zijn dat er twee, dat klopt, in de aanvraag die naar CvdM is gestuurd stond er één, maar in bijlage 6 bij aanvraag zijn er inderdaad twee vermeld.

De andere commentaren hebben niet tot verandering van de tekst geleid.

- T.a.v. multiplatformaanpak (2) stelt OUS dat "zeer bewust capaciteit vrijgemaakt is voor mensen die zich binnen de redactie en de afdeling faciliteiten/techniek bezighouden met innovatie. Zij vormen de innovatiewerkgroep" en "Eén persoon in de werkgroep is geheel vrijgemaakt voor de totale coördinatie van innovatie binnen de organisatie en stemt ook interdisciplinair af". In de ingediende plannen ontbreken deze passages echter en de beoordeling is gebaseerd op die oorspronkelijke plannen.
- Bij talentontwikkeling (3) wordt een uitgebreide aanvulling gegeven die veel verder gaat dan het oorspronkelijke plan.
- Bij diversiteit (4), wordt ook veel aanvullende en nieuwe informatie over FunX, speciale programma's en een nieuw onderzoek van Motivaction gegeven. In de aanleverde plannen ontbreken deze echter.
- Behoeften bevolking (5), ook hier vooral aanvullingen op het originele plan.
- Financiën (6): uitleg bij 'conservatieve' begroting leidt niet tot aanpassing.
- Staf (7): de uitleg over de gevolgen van de cao leidt niet tot een andere tekst van het advies.

LOUS

Antwoord op reactie van LOUS op de voorlopige tekst van het rapport over de toekenning van de licentie voor de lokale omroep in Utrecht.

Op twee onderdelen is de tekst aangepast.

- LOUS stelt dat het om de secretaris en niet om de voorzitter gaat die zowel in bestuur als PBO zit, op dit punt is de tekst aangepast.
- LOUS vindt dat in het rapport ten onrechte gesuggereerd wordt dat er sprake is van een "ombouw naar een verenigingsstructuur". In de tekst is sprake van het "instellen" van een verenigingsstructuur. Tijdens de mondelinge toelichting is inderdaad uitgelegd dat dat 'naast' de stichting komt. De passage is aangepast.

De andere commentaren hebben niet tot verandering van de tekst geleid.

- Dat de secretaris ook lid van het PBO (1) is, is "geheel niet ongebruikelijk" volgens LOUS, wij stellen alleen op basis van de teksten van het CvdM dat het "niet de voorkeur heeft" is.
- T.a.v. van de samenstelling van het PBO (1) zou LOUS in gesprek zijn met vertegenwoordigers van minderheden, bij de presentatie werd door LOUS echter gesteld dat de secretaris bij het ROC werkt waardoor ze veel in contact met minderheden is, het nu aangekondigde plan om ook anderen toe te voegen doet weinig ter zake omdat de boordeling plaats heeft gevonden op basis van het oorspronkelijk plan, en niet op basis van latere aanvullingen.
- Bij de multiplatformstrategie (2) zegt LOUS dat ze in de toelichting ingegaan zijn op doelgroepen en kanalen. Het ingediende plan is echter de basis van de beoordeling. De presentatie diende als achtergrond en bood de mogelijkheid om de discussie aan te gaan. De onderdelen in het LOUS-plan (Kanalen en Programmering en redactieformule - het LOUS-plan bevat geen paginanummers maar ze zijn te vinden op p. 6 en p. 11 van de pdf) zijn zeer algemeen wat ons oordeel rechtvaardigt.
- Bij diversiteit (4) wordt opnieuw naar het plan verwezen om vertegenwoordigers van minderhedengroeperingen te gaan werven. Dat is voor de commissie onvoldoende.
- LOUS stelt dat ze de Code Diversiteit (4) "vrijwel naadloos" volgt. Wij hebben lof voor de visie maar vonden de invulling weinig concreet, de code zelf is veel uitgebreider en biedt voldoende aangrijpingspunten voor een concrete invulling, dat is niet gebeurd.
- Bij de programmatische keuzes (5) stelt LOUS dat ze die samen met het PBO gaat maken. Onze beoordeling dat het weinig concreet is wordt hierdoor onderstreept. LOUS stelt dat ze "digitale meet-layers" gaat aanbrengen bij de digitale content, maar dat was niet ons punt, dat is hoe dergelijke meetmethodes worden ingezet.
- LOUS stelt opnieuw (6) dat ze voor meer subsidie en ruimere verdienmodellen moet gaan. Wij blijven vraagtekens plaatsen bij de haalbaarheid van deze plannen.
- Over de 'tegenstrijdige belangen' (7) vindt LOUS dat ze een afdoende antwoord heeft gegeven, wij blijven ons bij ons standpunt.

- LOUS vindt onze analyse van het gebrek aan transparantie “teleurstellend en onbegrijpelijk” omdat DUIC slechts “inspiratie” heeft geleverd, en "de oprichters van DUIC de totstandkoming van LOUS geëntameerd” hebben. Bij de presentatie is de onduidelijk niet opgelost, beide uitgevers/oprichters plus hoofdredacteur van DUIC waren daarbij aanwezig. Wij stellen niet dat er "geheimzinnig gedaan” wordt maar dat we gezien de voorgeschiedenis het beter hadden gevonden als hier meer over gezegd was. Dit onderdeel heeft overigens geen rol gespeeld bij de eindbeoordeling.